

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
välisleping
algtekst
06.10.1996
RT II 1995, 13, 64

Piiriveekogude ja rahvusvaheliste järvede kaitse ja kasutamise konventsioon

Vastu võetud 17.03.1992

[Piiriveekogude ja rahvusvaheliste järvede kaitse ja kasutamise konventsiooni ratifitseerimise seadus](#)

[Välisministeeriumi teadaanne välislepingu jõustumise kohta](#)

[Piiriveekogude ja rahvusvaheliste järvede kaitse ja kasutamise konventsiooni muudatus](#)

Mitteametlik tõlge

SISSEJUHATUS

Käesoleva konventsiooni osapooled,

pöörates tähelepanu sellele, et piiriveekogude ja rahvusvaheliste järvede kaitse ja kasutamine on tähtis ja pakiline ülesanne, mille efektiivset täideviimist võib tagada ainult tihedama koostööga,

tundes muret ebasoodsa mõju olemasolu ja sellest tuleneva ohu pärast lühema või pikema aja jooksul ning selle pärast, mida keskkonnale, majandusele ja Euroopa Majanduskomisjoni (EMK) liikmesriikide healole toovad kaasa muudatused piiriveekogude ja rahvusvaheliste järvede seisundis,

rõhutades vajadust rahvuslike ja rahvusvaheliste tõhusamate abinõude järele selleks, et vältida, kontrollida ja vähendada ohtlike ainete heitmist veekeskonda ning selleks, et vähendada nii eutrofeerumist ja hapestumist kui ka merekeskkonna, eriti rannikualade saastumist maismaa-allikate kaudu,

tunnustades EMK liikmesriikide valitsuste poolt kahe- ja mitmepoolsel tasandil koostöö tugevdamiseks juba tehtud pingutusi riigipiire ületava saastamise vältimiseks, kontrollimiseks ja vähendamiseks, vee säästlikuks majandamiseks, veevarude säilitamiseks ja keskkonna kaitsmiseks,

tuletades meelde Stockholmi inimkeskkonna kaitse konverentsi deklaratsiooni vastavaid korraldusi, Euroopa Julgeoleku- ja Koostöökonverentsi lõppakti, Euroopa Julgeoleku- ja Koostöökonverentsil osalenud riikide esindajate Madridi ja Viini kohtumiste lõppdokumente ning EMK liikmesriikide keskkonnakaitse ja loodusvarade ratsionaalse kasutamise regionaalset strateegiat, mis hõlmab perioodi kuni aastani 2000 ja pärast seda,

olles teadlikud ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni osast rahvusvahelise koostöö edendamisel riigipiire ületava vee reostamise vältimisel, kontrollimisel ja vähendamisel ning piiriveekogude säästlikul kasutamisel ja tuletades sellest seisukohast meelde EMK deklaratsiooni vee reostamise vältimise ja kontrolli poliitikast, kaasa arvatud üle piiri reostamine; EMK deklaratsiooni vee ratsionaalse kasutamise poliitikast; koostööpõhimõtteid piiriveekogude asjus; põhjavee majandamist käsitlevat peatükki; ja tegutsemisjuhust piiriveekogude reostusavarii puhuks,

viidates Euroopa Majanduskomisjoni 42. ja 44. istungjärgul vastu võetud otsustele I (42) ja I (44) ning 1989. aasta 16. oktoobrist kuni 3. novembrini Sofias toimunud Euroopa Julgeoleku ja Koostöökonverentsi keskkonnakaitsealase nõupidamise tulemustele,

rõhutades seda, et koostööd liikmesriikide vahel keskkonnakaitse ja piiriveekogude kasutamise alal tuleb esmajoonel ellu viia koostöökokkulepete väljatöötamise kaudu ühe ja sama veekoguga piirnevate riikide vahel, eriti seal, kus selliste kokkulepeteni pole veel jõutud,

on kokku leppinud järgmises:

Artikkel 1. Definiitsioonid

Käesolevas konventsioonis

1. «Piiriveekogu» all mõeldakse igasugust pinna- või põhjavett, mis tähistab või ületab kahe või enama riigi vahelist piiri või paikneb kahe või enama riigi piiril; seal, kus riikidevahelised veed voolavad otse merre, lõpevad nad sirgjoonel, mis ühendab veekogu suudme kallaste madalveejoone vahelisi punkte;
2. «Ülepiirimõju» all mõeldakse igasugust märkimisväärset ebasoodsat keskkonnale suunatud mõju ühe osapoole jurisdiktsiooni all oleval territooriumil, mis tuleneb inimtegevusest põhjustatud muutustest piiriveekogude seisundis ning mille füüsiline algläte paikneb terviklikult või osaliselt teise osapoole jurisdiktsiooni all oleval territooriumil. Selliste keskkonnamõtjude hulka kuuluvad mõjud inimeste tervisele ja turvalisusele, taimestikule, loomastikule, pinnasele, õhule, veele, kliimale, maastikule ja ajaloomälestistele või teistele füüsilistele struktuuridele või nende tegurite omavahelistele seostele; need hõlmavad ka mõju kultuuripärandile või sotsiaalmajanduslikele tingimustele, mis tulenevad nende tegurite muutustest;
3. «Osapoole» all mõeldakse käesoleva konventsiooni lepinguosalisi juhul, kui tekstis ei ole määratletud teisiti;
4. «Kaldaäärne osapool» tähistab osapoolt, mis paikneb ühe ja sama piiriveekogu ääres;
5. «Ühiskogu» tähistab igasugust kahe- või mitmepoolset komisjoni või muud asjakohast institutsiooni, mis on loodud kaldaäärsete osapoolte vahelise koostöö huvides;
6. «Ohtlikud ained» tähistavad aineid, mis on mürgised, kantserogeensed, mutageensed, teratogeensed või bioakumulatiivsed, eriti siis, kui nad on püsivad;
7. «Parim võimalik tehnoloogia» (definiitsioon on käesoleva konventsiooni I lisas).

I osa KÕIKIDESSE OSAPOOLETESSE PUUTUVAD SÄTTED

Artikkel 2. Üldsätted

1. Osapooled rakendavad kõiki asjakohaseid meetmeid selleks, et hoida ära, kontrollida ja vähendada igasugust ülepiirimõju.
2. Eriti peavad osapooled rakendama kõiki asjakohaseid meetmeid selleks, et:
 - (a) hoida ära, kontrollida ja vähendada vete reostamist, mis avaldab või võib avaldada ülepiirimõju;
 - (b) piiriveekogusid kasutatakse ökoloogiliselt mõistliku ja ratsionaalse majandamise, veevarude säilitamise ja keskkonnakaitse eesmärgil;
 - (c) piiriveekogusid kasutatakse mõistlikul ja õiglasel moel, võttes eriti arvesse nende piiri-iseloomu, kui tehakse midagi sellist, mis avaldab või võib avaldada ülepiirimõju;
 - (d) tagada ökosüsteemide kaitse ja, kus vaja, ka nende taastamine.
3. Veereostust vältivaid, kontrollivaid ja vähendavaid meetmeid rakendatakse, kus võimalik, reostusallika juures.
4. Need meetmed ei tohi ei otseselt ega kaudselt viia reostuse ülekandumisele teistele keskkonnamelementidele.
5. Rakendades käesoleva artikli 1. ja 2. lõikes viidatud abinõusid, tuleb osapooltel juhendada järgmistest põhimõtetest:
 - (a) ettevaatuspõhimõte, mille kohaselt tegevust ohtlike ainete heite potentsiaalse ülepiirimõju vältimiseks ei lükataks edasi põhjendusel, et teadusuuringutega ei ole veel täielikult tõestatud põhjuslikku seost ühelt poolt nende ainete endi vahel ning teisalt nende ainete ja potentsiaalse ülepiirimõju vahel;
 - (b) põhimõte – reostaja maksab, mille kohaselt reostamise vältimise, kontrolli ja vähendamise meetmete rakendamise kulud kannab reostaja;
 - (c) veevarusid tuleb majandada nii, et praeguse põlvkonna vajadusi kattes ei ohustataks tulevaste põlvkondade võimalusi rahuldada oma vajadusi.
6. Kaldaäärsetel osapooltel tuleb teha koostööd võrdsuse ja vastastikkuse alusel, peamiselt kahe- ja mitmepoolsete kokkulepete raames selleks, et kooskõlastada tegevuskavasid, programme ja strateegiaid, mis hõlmavad vastavaid valgalasid või nende osi ja mille eesmärgiks on vältida, kontrollida ja vähendada ülepiirimõju ning kaitsta piiriveekogude keskkonda või keskkonda, mida sellised veed mõjutavad, merekeskkond kaasa arvatud.
7. Käesoleva konventsiooni rakendamine ei tohi põhjustada keskkonningimuste halvenemist ega ülepiirimõju suurenemist.
8. Käesoleva konventsiooni sätteid ei tohi mõjutada osapoolte õigust omaette või üheskoos vastu võtta ja rakendada veelgi rangemaid meetmeid kui need, mis on kehtestatud käesoleva konventsiooniga.

Artikkel 3. Vältimine, kontroll ja vähendamine

1. Selleks, et vältida, kontrollida ja vähendada ülepiirimõju, tuleb osapooltel arendada, vastu võtta, rakendada ja niipalju kui võimalik, võtta sobivaid õiguslikke, administratiivseid, majanduslikke, finants- ja tehnilisi meetmeid, tagamaks muuhulgas seda, et:
- (a) reoainehoidet hoitakse ära, kontrollitakse ja vähendatakse reostusallika juures, kasutades muuhulgas jäätmevaest ja jäätmevaba tehnoloogiat;
 - (b) piiriveekogusid kaitstakse reostumise eest sel moel, et asjaomane rahvuslik ametkond annab reovee heitmiseks loa ning et lubatud heidet seiratakse ja kontrollitakse;
 - (c) reovee lubatud piirheidete määramisel võetakse aluseks ohtlike ainete heidet vähendav parim võimalik tehnoloogia;
 - (d) juhul kui suubla või ökosüsteemi seisund seda nõuab, võidakse seada rangemaid nõudeid heite keelamiseni välja;
 - (e) olmereovett puhastatakse vähemalt bioloogiliselt või sellega samaväärsel moel, vajadusel puhastust järkjärgult tõhustades;
 - (f) rakendatakse asjakohaseid meetmeid, nagu näiteks parimat võimalikku tehnoloogiat selleks, et vähendada toitainete vettejuhtimist tööstuslikest ja elukondlikest allikatest;
 - (g) arendatakse ja rakendatakse asjakohaseid meetmeid ja parimat keskkonnapraktikat toitainete ja ohtlike ainete vettepääsemise vähendamiseks hajureostusallikatest, eriti seal, kus peamised allikad on põllumajandusliku päritoluga (juhised parima keskkonnapraktika arendamiseks on toodud käesoleva konventsiooni II lisas);
 - (h) rakendatakse keskkonnaekspertiisi ja muid hindamisviise;
 - (i) soodustatakse veerevarude säästlikku majandamist, ökosüsteemne lähenemine kaasa arvatud;
 - (j) arendatakse süsteemset planeerimist;
 - (k) põhjavee reostamise vältimiseks rakendatakse täiendavaid erimeetmeid;
 - (l) juhusliku reostumise risk viiakse miinimumini.

2. Üllalioletletu saavutamiseks tuleb igal osapooltel kehtestada punkt-reostusallikate pinnaveekogudesse lastavate reoainete piirheidet, mille aluseks on parim võimalik tehnoloogia ning mida on rakendatakse eriti nendes tööstusharudes või tööstusettevõtetes, millest ohtlikud ained pärinevad. Käesoleva artikli 1. lõikes nimetatud asjakohased meetmed punkt- ja hajureostusallikatest lähtuvate ohtlike ainete vette juhtimise vältimiseks, kontrollimiseks ja vähendamiseks võivad muuhulgas sisaldada selliste ainete tootmise või kasutamise täielikku või osalist keelamist. Arvesse tuleb võtta olemasolevaid nimekirju selliste tööstusharude või tööstusettevõtete kohta ning seda, mida on nende ainete kohta öeldud käesoleva konventsiooniga kaetud valdkonnas rakendatavates rahvusvahelistes konventsioonides või määrustes.

3. Lisaks sellele tuleb igal osapooltel seal, kus see on asjakohane, kindlaks määrata vee kvaliteedile seatavad nõuded ning kehtestada vee kvaliteedi hindamise kriteeriumid, et vältida, kontrollida ja vähendada ülepiirimõju. Üldjuhised selliste nõuete ja kriteeriumide väljatöötamiseks on käesoleva konventsiooni III lisas. Kui vaja, tuleb osapooltel taotleda selle lisa ajakohastamist.

Artikkel 4. Seire

Osapooltel tuleb koostada piiriveekogude seire programmid.

Artikkel 5. Uurimine ja arendamine

Uurimistööga seoses tuleb osapooltel teha koostööd ning arendada efektiivseid tehnilisi võtteid ülepiirimõju vältimiseks. Selle saavutamiseks tuleb osapooltel kahe- ja/või mitmepoolsel alusel ning arvesse võttes uurimistegevust, mida taotletakse vastavatel rahvusvahelistel foorumitel, püüda seal kus vaja algatada või süvendada spetsiaalseid uurimisprogramme, mille eesmärgiks oleks muu hulgas:

- (a) ohtlike ainete toksilisuse ja reoainete kahjulikkuse hindamise meetodid;
- (b) paremad teadmised reoainete esinemisest, levikust ja keskkonnamõjust ning sellega seotud protsessidest;
- (c) keskkonnasõbralike tehnoloogiate, tootmis- ja tarbimismallide väljaarendamine ja kasutamine;
- (d) tõenäolist ülepiirimõju omavate ainete väljalülitamine ja/või asendamine;
- (e) ohtlike ainete keskkonnaohutud käitlemismeetodid;
- (f) spetsiaalsed meetodid piiriveekogude seisundi parandamiseks;
- (g) keskkonnasõbralike vesiehitiste ja vee reguleerimisviiside arendamine;
- (h) ülepiirimõjust tuleneva kahju füüsiline ja rahaline hindamine.

Nende uurimisprogrammide tulemusi tuleb osapoolte vahel vahetada vastavalt käesoleva konventsiooni 6. artiklile.

Artikkel 6. Teabevahetus

Osapooled hoolitsevad käesoleva konventsiooni sätetes käsitletud küsimustesse puutuva teabe kõige laialdasema levitamise eest nii vara kui võimalik.

Artikkel 7. Vastutus ja kohustus

Osapooltel tuleb toetada vastutusse ja kohustustesse puutuvaid rahvusvahelisi jõupingutusi reeglite, kriteeriumide ja protseduuride väljatöötamisel.

Artikkel 8. Teabekaitse

Käesoleva konventsiooni sätted ei tohi mõjutada osapoolte rahvuslikust õigussüsteemist ja kasutatavatest rahvusvahelistest korraldustest tulenevaid õigusi või kohustusi kaitsta teavet, mis on seotud tööstus- ja ärisaladustega, kaasa arvatud intellektuaalne omand, või rahvusliku julgeolekuga.

II osa KALDAÄÄRSETESSE OSAPOOLTESSE PUUTUVAD SÄTTED

Artikkel 9. Kahe- ja mitmepoolne koostöö

1. Kaldaäärsetel osapooltel tuleb võrdsuse ja vastastikkuse alusel sõlmida kahe- ja mitmepoolseid kokkuleppeid või muid sobimusi seal, kus need veel puuduvad, või vajadusel kohandada olemasolevaid selleks, et välistada vasturääkivusi käesoleva konventsiooni põhialustega ning et defineerida oma vastastikuseid suhteid ja käitumist ülepiirimõju vältimiseks, kontrollimiseks ja vähendamiseks. Kaldaäärsetel osapooltel tuleb kindlaks määrata koostööga haaratav valgalala või selle osa(d). Kokkulepped või sobimused peavad haarama käesoleva konventsiooniga kaetudküsimusi ning ka teisi küsimusi, milles kaldaäärsed osapooled peavad vajalikuks koostööd teha.

2. Käesoleva artikli 1. lõikes nimetatud kokkulepete ja sobimustega kantakse hoolt ühiskogude moodustamise eest. Nende ühiskogude ülesandeks on muu hulgas ja ilma vastavaid olemasolevaid kokkuleppeid või sobimusi kahjustamata:

- (a) koguda, koostada ja hinnata andmeid selleks, et teha kindlaks ülepiirimõju põhjustada võivad reostusallikad;
- (b) töötada välja vee kvaliteedile ja kvantiteedile pühendatud ühisseireprogramme;
- (c) korraldada käesoleva artikli 2. lõike punktis a mainitud reostusallikate inventeerimist ja omavahel vahetada saadud teavet;
- (d) töötada välja reoveeheitte piirnormid ja hinnata kontrollprogrammide efektiivsust;
- (e) töötada välja ühised vee kvaliteedi alased eesmärgid ja kriteeriumid, pidades silmas käesoleva konventsiooni 3. artikli 3. lõiget, ning teha ettepanekuid asjakohaste meetmete rakendamiseks vee kvaliteedi säilitamiseks ja, kus vaja, parendamiseks;
- (f) arendada kooskõlastatud tegevusprogramme nii punkt- (näit. elukondlikest ja tööstusallikatest) kui hajureostusallikatest (peamiselt põllumajandusest) pärineva restuskoormuse vähendamiseks;
- (g) seada sisse hoiatus- ja häireprotseduurid;
- (h) toimida teabevahetusfoorumina olemasoleva ja kavandatud veekasutuse ning sellega kaasnevate rajatiste asjus, mis võivad põhjustada ülepiirimõju;
- (i) edendada käesoleva konventsiooni 13. artikli kohast koostööd ja teabevahetust parima võimaliku tehnoloogia valdkonnas ning ergutada koostööd teaduslikus uurimistöös;
- (j) osaleda asjakohaste rahvusvaheliste eeskirjade järgi korraldatavas piiriveekogudesse puutuvast keskkonnaekspertiisis.

3. Kui rannikuriiki, mis on käesoleva konventsiooni osapool, tabab otsene ja märkimisväärne riigipiire ületav mõju, võivad kaldaäärsed osapooled, kui nad kõik selles kokku lepivad, kutsuda seda rannikuriiki asjakohasel viisil osalema mitmepoolsete ühiskogude tegevuses, mille on moodustanud sellise piiriveekogu kaldaäärsed osapooled.

4. Vastavalt käesolevale konventsioonile kutsuvad rannikuriikide poolt ülepiirimõjust otseselt mõjustatud merekeskkonna kaitseks loodud ühiskogud tegema koostööd selleks, et kooskõlastada oma tööd ning vältida, kontrollida ja vähendada ülepiirimõju.

5. Seal, kus ühel valgalal tegutseb kaks või enam ühiskogu, peavad nad püüdma koordineerida oma tegevust selleks, et tõhustada ülepiirimõju vältimist, kontrolli ja vähendamist sellel valgalal.

Artikkel 10. Konsultatsioonid

Kaldaäärste osapoolte vaheliste mis tahes osapoolte soovil korraldatavate konsultatsioonide aluseks on vastastikkus, hea tahe ja heanaaberlikkus. Selliste konsultatsioonide sihiks on koostöö käesoleva konventsiooni sätetega kaetud küsimustes. Kõiki selliseid konsultatsioone juhib käesoleva konventsiooni 9. artikli kohaselt moodustatud ühiskogu, kui selline on olemas.

Artikkel 11. Ühisseire ja -hindamine

1. Käesoleva konventsiooni 9. artiklis nimetatud üldise koostöö või erikorralduste raames koostavad ja rakendavad kaldaäärsed osapooled ühisprogramme nii piiriveekogude seisundi, kaasa arvatud üleujutused ja triivjää, kui ka ülepiirimõju seireks.

2. Kaldaäärsed osapooled lepivad kokku reostusparameetrites ja reoainetes, mille heidet ja kontsentratsiooni piiriveekogudes tuleb regulaarselt jälgida.

3. Kaldaäärsed osapooled hindavad regulaarselt ühiselt või koordineeritult piiriveekogude seisundit ning ülepiirimõju vältimiseks, kontrollimiseks ja vähendamiseks rakendatud abinõude efektiivsust.

4. Loetletu saavutamiseks koordineerivad kaldaäärsed osapooled seireprogrammide koostamise ja rakendamise reegleid, mõõtmisüsteeme, vahendeid, analüütilisi võtteid, andmetöötlust ning hindamisprotseduure ja heidetud reoainete registreerimise meetodeid.

Artikkel 12. Ühine uurimis- ja arendustegevus

Käesoleva konventsiooni 9. artiklis nimetatud üldise koostöö või erikorralduste raames võtavad kaldaäärsed osapooled enda peale spetsiaalse uurimistöo ning arendustegevuse, et toetada selliste vee kvaliteedi alaste eesmärkide ja kriteeriumide saavutamist ja säilitamist, mille seadmises ja vastuvõtmises nad on kokku leppinud.

Artikkel 13. Kaldaäärsete osapoolte vaheline teabevahetus

1. Vastavalt käesoleva konventsiooni 9. artiklile vahetavad kaldaäärsed osapooled asjakohaste kokkulepete või muude korralduste raames mõistlikul moel kättesaadavaid andmeid, mis puutuvad muuhulgas:

- (a) piiriveekogude keskkonnaseisundisse;
- (b) parima võimaliku tehnoloogia rakendamisse ja toimimisse ning uurimistöo ja arendustegevuse tulemustesse;
- (c) reoainete heitesse ja seiresse;
- (d) ülepiirimõju vältimiseks, kontrollimiseks ja vähendamiseks rakendatud ja kavandatud meetmetesse ning
- (e) asjaomaste institutsioonide välja antud reoveeheitelubadesse või -ettekirjutustesse.

2. Selleks, et kooskõlastada piirheiteid, kohustuvad kaldaäärsed osapooled vahetama informatsiooni oma rahvuslike ettekirjutuste kohta.

3. Kui üks kaldaäärne osapool soovib teiselt kaldaäärselt osapoolelt saada sellist teavet, mis ei ole kättesaadav, püüab viimatinimetatu sellele soovile vastu tulla, kuid võib oma vastutuleku tingimuseks seada mõistliku tasu, mis nõudleval osapoolel tuleb maksta selliste andmete või teabe saamise ja vajadusel ka töötlemise eest.

4. Käesoleva konventsiooni rakendamise eesmärgil aitavad kaldaäärsed osapooled kaasa parima võimaliku tehnoloogia vahetamisele, edendades selleks eriti: võimaliku tehnoloogia kommertsvahetust; otseseid tööstussidemeid ja -koostööd, k.a. ühissetevõtteid; teabe ja kogemuste vahetust; ning tehnilise abi andmist. Kaldaäärsed osapooled korraldavad ka ühiskoolitust ning organiseerivad vastavaid seminare ja koosolekuid.

Artikkel 14. Hoiatus- ja häiresüsteemid

Kaldaäärsed osapooled informeerivad viivitamatult üksteist kõigist kriitilistest olukordadest, mille võib olla ülepiirimõju. Seal, kus see on asjakohane, loovad ning rakendavad kaldaäärsed osapooled teabe saamise ja edastamise eesmärgilühiseid side-, hoiatus- ja häiresüsteeme. Need süsteemid tegutsevad ühtesobivate andmeedastus- ja käsitlusprotseduuride ja -seadmete alusel, milles kaldaäärsed osapooled kokku lepivad. Kaldaäärsed osapooled informeerivad üksteist selleks otstarbeks määratud pädevatest ametivõimudest või kontaktpunktidest.

Artikkel 15. Vastastikune abi

1. Juhul, kui tekib kriitiline olukord, osutavad kaldaäärsed osapooled vastastikust abi, kui seda palutakse, järgides seejuures protseduure, mis tuleb kinnitada vastavalt käesoleva artikli 2. lõikele.

2. Kaldaäärsed osapooled töötavad välja ja lepivad kokku vastastikuse abi andmise protseduuris, mis muuhulgas sisaldab järgmisi punkte:

- (a) abi suunamine, kontrollimine, koordineerimine ja järelevalve;
- (b) kohalikud vahendid ja teenused, mida antakse ja osutatakse abi palunud osapooltele, k.a. abi piiriületamisformaalsuste lihtsustamisel seal, kus see on vajalik;
- (c) kahjutustamine, kahjutasu ja/või abi osutanud osapooltele ja/või selle personalile kompensatsiooni maksmine ning kolmanda osapoolte territooriumi läbiva transiidi korraldamine seal, kus see on vajalik;
- (d) abistamisteenuste kulude katmise kord.

Artikkel 16. Üldsuse informeerimine

1. Kaldaäärsed osapooled kindlustavad selle, et teave piiriveekogude seisundi, ülepiirimõju vältimiseks, kontrollimiseks ja vähendamiseks rakendatud või kavandatud abinõude ning nende abinõude efektiivsuse kohta oleks üldsusele kättesaadav. Sel eesmärgil tagavad kaldaäärsed osapooled järgmise teabe kättesaadavuse üldsusele:

- (a) vee kvaliteedile seatud nõuded;
- (b) välja antud load ja tingimused, mis peavad olema täidetud;
- (c) seire ja hindamise eesmärgil võetud vee- ja heitveeproovide tulemused ning nende vastavus vee kvaliteedile seatud nõuetele või heiteloaga tingimustele.

2. Kaldaäärsed osapooled tagavad, et selline teave on üldsusele kontrollimiseks tasuta kättesaadav igal mõistlikul ajal ning kindlustavad üldsuse esindajale soodsad tingimused selleks, et kaldaäärsetelt osapooltelt oleks võimalik sellist kirjalikku teavet mõistliku hinna eest saada.

III osa ORGANISATSIOONILISED JA LÖPPSÄTTED

Artikkel 17. Osapoolte kohtumised

1. Osapoolte esimene kokkutulek toimub mitte hiljem kui ühe aasta möödumisel käesoleva konventsiooni jõustumispäevast. Seejärel peetakse korralisi koosolekuid iga kolme aasta või lühemate ajavahemike tagant vastavalt sellele, kuidas protseduurireeglitega on kindlaks määratud. Osapooled kutsuvad kokku erakorralise koosoleku siis, kui nad on oma korralisel koosolekul nii otsustanud, või ükskõik millise osapoolte kirjalikul palvel eeldusel, et kuue kuu jooksul alates ajast, mil palve oli esitatud kõigile osapooltele, toetas nimetatud palvet vähemalt kolmandik osapooltest.

2. Oma koosolekutel jälgivad osapooled pidevalt käesoleva konventsiooni täitmist ning seda eesmärki silmas pidades

- (a) vaatavad uuesti läbi piiriveekogude kasutamise ja kaitsmise poliitika ning metodoloogilise lähenemise sellele, pidades silmas piiriveekogude kaitse ja kasutuse edasist parendamist;
- (b) vahetavad teavet kogemuste kohta, mis on saadud kahe- ja mitmepoolsete kokkulepete või muude selliste piiriveekogude kaitset ja kasutamist käsitlevate lepete sõlmimisel ja täitmisel, milles osaleb üks või rohkem käesoleva konventsiooni osapoolt;
- (c) taotlevad seal, kus see on kohane, nii Euroopa Majanduskomisjoni vastavate organite kui ka teiste pädevaterahvusvaheliste organite ja erikomiteede teenuseid kõigis aspektides, mis sobivad käesoleva konventsiooni eesmärkide saavutamiseks;
- (d) arutavad oma esimesel koosolekul läbi ning kehtestavad konsensuse alusel oma koosolekute protseduurireeglid;
- (e) arutavad läbi ja võtavad vastu käesoleva konventsiooni parandusettepanekud;
- (f) arutavad läbi ja kohustuvad täiendavalt tegelema ükskõik millega, mis on vajalik käesoleva konventsiooni eesmärkide saavutamiseks.

Artikkel 18. Hääletamisõigus

1. Igal käesoleva konventsiooni osapooltel on üks hääl, välja arvatud käesoleva artikli 2. lõikes sätestatud juhtudel.

2. Regionaalse majandusliku integratsiooni organisatsioonid kasutavad nende kompetentsi kuuluvates küsimustes õigust omada häält võrdselt nende liikmesriikide arvuga, kes on käesoleva konventsiooni osapooled. Kõnealused organisatsioonid ei kasuta oma õigust hääletada juhul, kui nende liikmesriigid kasutavad oma hääleõigust ise ja vastupidi.

Artikkel 19. Sekretariaat

Euroopa Majanduskomisjoni peasekretär täidab järgmisi sekretariaadifunktsioone:

- (a) osapoolte koosolekute kokkukutsumine ja ettevalmistamine;
- (b) käesoleva konventsiooni sätete rakendamisel saadud aruannete ja muu teabe edasitoimetamine osapooltele;
- (c) muude ülesannete täitmine, mida osapooled võivad kindlaks määrata.

Artikkel 20. Lisad

Käesoleva konventsiooni lisad kuuluvad lahutamatuks selle juurde.

Artikkel 21. Konventsiooni parandused

1. Iga osapool võib teha ettepaneku paranduste tegemiseks käesolevasse konventsiooni.

2. Käesoleva konventsiooni parandusettepanekuid arutatakse osapoolte koosolekul.

3. Iga käesoleva konventsiooni parandusettepanek esitatakse kirjalikult Euroopa Majanduskomisjoni peasekretäriile, kes edastab selle kõigile osapooltele vähemalt 90 päeva enne koosolekut, kus kavatakse see ettepanek vastuvõtmiseks esitatakse.

4. Käesoleva konventsiooni paranduse võtavad konsensuse alusel vastu osapoolte koosolekul kohal olevate osapoolte esindajad ning see jõustub käesoleva konventsiooni nende osapoolte jaoks, kes selle on heaks kiitnud, 90. päeval pärast seda, kui kaks kolmandikku nendest osapooltest on deponeerinud oma parandusettepaneku vastuvõtmise dokumendi depositaari juures. Kõigi teiste osapoolte jaoks jõustub parandus 90. päeval pärast seda, kui nad on deponeerinud oma paranduse vastuvõtmise dokumendi.

Artikkel 22. Vaidluste lahendamine

1. Kui kahe või enama osapoolte vahel tekib vaidlus käesoleva konventsiooni tõlgendamise või rakendamise asjus, püüavad nad leida lahendust läbirääkimiste või ükskõik millisel muul vaidluse lahendamise teel või viisil, mis vaidluse osapooltele vastuvõetav on.

2. Konventsioonile alla kirjutades, seda ratifitseerides, vastu võttes, heaks kiites või sellega ühinedes või ükskõik millal pärast seda võib osapool depositaarile kirjalikult teatada, et vaidlusküsimuse puhul, mida pole lahendatud vastavalt käesoleva artikli 1. lõikele, rakendab ta kohustuslikuna üht või mõlemat järgnevatest vaidluse lahendamise abinõudest iga osapoolte suhtes, kes tunnustab samu kohustusi:

- (a) vaidluse esitamine lahendamiseks Rahvusvahelisele Kohtule;
- (b) arbitraaž vastavalt IV lisas toodud protseduurireeglitele.

3. Kui vaidluse osapooled on nõustunud vaidluse lahendamise mõlema abinõuga, millele osutati käesoleva artikli 2. lõikes, võib vaidluse esitada lahendamiseks Rahvusvahelisele Kohtule vaid juhul, kui osapooled pole teisiti kokkuleppele jõudnud.

Artikkel 23. Allakirjutamine

Nii Euroopa Majanduskomisjoni liikmesriikidele kui ka riikidele, kellel vastavalt Majandus- ja Sotsiaalnõukogu 28. märtsi 1947. a. resolutsiooni nr. 36(IV) p. 8 on EMK juures konsultatiivne staatus, ning regionaalse majandusliku integratsiooni organisatsioonidele, mis koosnevad EMK liikmeskonda kuuluvatest iseseisvatest riikidest ja millele nende liikmesriigid on üle andnud pädevuse käesoleva konventsiooniga seotud küsimustes, kaasa arvatud pädevus sõlmida selles valdkonnas riikidevahelisi lepinguid, on käesolev konventsioon avatud allakirjutamiseks Helsingis 17. ja 18. märtsil 1992. a. ning edaspidi kuni 18. septembrini 1992. a. ÜRO peakorteris New Yorgis.

Artikkel 24. Depositaar

Käesoleva konventsiooni depositaariks on ÜRO peasekretär.

Artikkel 25. Ratifitseerimine, vastuvõtmine, heakskiitmine ja ühinemine

1. Käesolev konventsioon on ratifitseerimise, vastuvõtmise või heakskiitmise subjektiks sellele allakirjutanud riigi ja regionaalse majandusliku integratsiooni organisatsioonide jaoks.

2. Käesolev konventsioon on sellega ühinemiseks avatud riikidele ja organisatsioonidele, millele on viidatud 23. artiklis.

3. Kõik organisatsioonid, millele viidati 23. artiklis ja mis saavad käesoleva konventsiooni osapoolteks ilma, et ükski nende liikmesriikidest oleks osapool, on seotud kõigi kohustustega, mida neile asetab käesolev konventsioon. Selliste organisatsioonide puhul, mille liikmesriikidest üks või rohkem riike on käesoleva konventsiooni osapooled, tuleb organisatsioonil ja selle liikmesriikidel teha otsus oma vastavate kohustuste suhtes, mis tulenevad käesoleva konventsiooni järgsete kohustuste täitmisest. Neil juhtudel ei oma organisatsioon ja liikmesriigid õigust kasutada käesoleva konventsiooniga kaasnevaid õigusi.

4. Oma ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, heakskiidu- või ühinemisdokumentides teevad regionaalse majandusliku integratsiooni organisatsioonid, millele viidati 23. artiklis, teatavaks oma pädevuse ulatuse käesoleva konventsiooniga juhitavates küsimustes. Need organisatsioonid informeerivad ka depositaari kõigist olulistest muudatustest oma pädevuses.

Artikkel 26. Jõustumine

1. Käesolev konventsioon jõustub üheksakümnendal päeval pärast kuueteistkümnenda ratifitseerimis-, vastuvõtu-, heakskiidu- või ühinemisdokumendi deponeerimist.

2. Käesoleva artikli 1. lõike mõttes ei täienda ükski regionaalse majandusintegratsiooni organisatsiooni poolt deponeeritud dokument neid dokumente, mis on juba deponeeritud organisatsiooni liikmesriigi poolt.

3. Kõikide nende riikide ja organisatsioonide jaoks, millele viidati 23. artiklis ja mis on ratifitseerinud, vastu võtnud või heaks kiitnud käesoleva konventsiooni või ühinenud sellega pärast kuueteistkümnenda ratifitseerimis-, vastuvõtu-, heakskiidu- või ühinemisdokumendi deponeerimist, jõustub käesolev konventsioon üheksakümnendal päeval pärast seda, kui selline riik või organisatsioon on selle ratifitseerimis-, vastuvõtu-, heakskiidu- või ühinemisdokumendi deponeerinud.

Artikkel 27. Väljaastumine

Ükskõik millal pärast kolme aasta möödumist sellest kuupäevast, mil käesolev konventsioon antud osapoolte suhtes jõustus, võib see osapool konventsioonist välja astuda, teatades sellest kirjalikult depositaarile. Iga selline väljaastumine jõustub üheksakümnendal päeval alates avalduse vastuvõtmisest depositaari poolt.

Artikkel 28. Autentsed tekstid

Käesoleva konventsiooni originaal, mille inglise-, prantsuse- ja venekeelsed tekstid on võrdselt autentsed, deponeeritakse ÜRO peasekretäri juures.

Selle tõenduseks on allakirjutanud, omades selleks vastavaid volitusi, kirjutanud alla käesolevale konventsioonile.

Koostatud Helsingis 17. märtsil 1992. aastal.

Lisa I

Termini «parim võimalik tehnoloogia» definitsioon

1. Termin «parim võimalik tehnoloogia» kirjeldab protsesside, abinõude või käitlusmeetodite viimast arengustaadiumit, mis näitab mingi kindla meetme praktilist sobivust heitmete, emissiooni ja jäätmete vähendamiseks. Selleks et otsustada, kas mingid protsessid, abinõud või eksploatatsioonimeetodid sisaldavad üld- või konkreetsel juhul parimat võimalikku tehnoloogiat, võetakse eriti arvesse:

- (a) võrreldavaid protsesse, abinõusid või käitlusmeetodeid, mida on äsja edukalt katsetatud;
- (b) edusamme tehnoloogias ja muudatusi teadusvaldkondades teadmistes ja arusaamades;
- (c) sellise tehnoloogia majanduslikku rakendatavust;
- (d) ajalisi piiranguid tehnoloogia sisseseadmiseks nii uutes kui olemasolevates tehastes;
- (e) asjaomase heite ja heitvee iseloomu ja hulka;
- (f) jäätmevaest ja jäätmevaba tehnoloogiat.

2. Siit tuleneb, et mingi kindla protsessiga seotud «parim võimalik tehnoloogia», muutub aja jooksul nii tehnoloogia edasiarenemise käigus kui ka majanduslike ja sotsiaalsete tegurite mõjul ning teadusvaldkondades teadmistes ja arusaamades toimunud muutuste tõttu.

Lisa II

Juhised parimate keskkonnatavade väljaarendamiseks

1. Valides üksikjuhtude tarvis kõige sobivamaid abinõude kombinatsioone, mis võivad sisaldada parimat keskkonnapraktikat, tuleb arvestada järgmist meetmeid:

- (a) hoolitsemine selle eest, et üldsus ja tarbijad oleksid informeeritud ja saaksid vajalikku koolitust, mõistmaks tagajärgi, mida tekitab konkreetse tegevuse ja saaduste valik, kasutamine ja lõplik kõrvaldamine keskkonnale;
- (b) toote eluea kõiki aspekte hõlmava hea keskkonnapraktika juhiste koostamine ja rakendamine;
- (c) tarbijate informeerimine toote, selle kasutamise ja lõpliku kõrvaldamisega seotud keskkonnariskidest vastavate märgistega varustamise abil;
- (d) kogumis- ja ärastussüsteemide kättesaadavus üldsusele;
- (e) korduskasutus, taastamine (regenereerimine) ja taaskasutus;
- (f) majandusmõjurite rakendamine tegevuste, toodete või tooterühmade suhtes;
- (g) piiranguastmestikku või keeldu sisaldav litsentsimisüsteem.

2. Otsustades selle üle, milline meetmekombinatsioon sisaldab üld- või konkreetsel juhul parimaid keskkonnatavasid, tuleb erilist tähelepanu pöörata:

- (a) keskkonnaohule, mida põhjustab:
 - (i) toode;
 - (ii) toote valmistamine;
 - (iii) toote kasutamine;
 - (iv) toote lõplik kõrvaldamine;
- (b) asendamisele vähemsaastavate protsesside või ainete;
- (c) kasutusulatusel;
- (d) asendusmaterjalidest või -tegevusest tulenevale võimalikule keskkonnakasule või -kahjulikkusele;
- (e) arengutele ja muutustele teadusvaldkondades teadmistes ja arusaamades;
- (f) ajalistele evitamispriirangutele;
- (g) sotsiaalsele ja majanduslikule tähendusele.

3. Siit tuleneb, et parimad keskkonnatavad mingi kindla allika jaoks muutuvad aja jooksul nii tehnoloogia arengu, majanduslike ja sotsiaalsete tegurite kui ka teadusvaldkondades teadmistes ja arusaamades toimunud muutuste tõttu.

Lisa III

Juhised vee kvaliteedi alaste eesmärkide ja kriteeriumide arendamiseks

Vee kvaliteedi alased eesmärgid ja kriteeriumid:

- (a) seavad sihiks vee kvaliteedi säilitamise ja, kus vaja, parendamise;

- (b) seavad eesmärgiks keskmise reostuskoormuse vähendamise (eriti just ohtlike ainetega) teatavale tasemele teatava ajavahemiku jooksul;
- (c) võtavad arvesse vee kvaliteedile esitatavaid erinõudeid (toorvesi joogivee saamiseks, niisutus jne.);
- (d) võtavad arvesse tundlikele ja eriliselt kaitstavatele vetele ja nende ümbrusele, näit. järved ja põhjaveevarud, seatavaid erinõudeid;
- (e) rajanevad vee kvaliteedi säilitamise ja parendamise lühi- ja pikaajaliste meetmeprogrammide läbivaatamisel ökoloogiliste liigitusmeetodite ja keemiliste näitajate põhjal;
- (f) võtavad arvesse taset, milleni seatud eesmärgid on tarvis viia, ning piirheite saavutamiseks vajalikke lisakaitsemeetmeid, mida võidakse konkreetsel juhtudel nõuda.

Lisa IV Arbitraaž

1. Juhul, kui vaidlus on vastavalt käesoleva konventsiooni 22. artikli 2. lõikele esitatud lahendamiseks arbitraažile, teevad osapool või osapooled sekretariaadile teatavaks arbitraaži antud vaidluse sisu ja osutavad eriti käesoleva konventsiooni artiklitele, mille tõlgendamisel või rakendamisel ollakse eriarvamusel. Sekretariaat edastab saadud teabe kõigile käesoleva konventsiooni osapooltele.
2. Arbitraažikohus koosneb kolmest liikmest. Nii nõudja osapool või osapooled kui vaidluse teine osapool või osapooled nimetavad oma vahekohtuniku ning need kaks vahekohtunikku omakorda määravad lihtkokkuleppe alusel kolmanda vahekohtuniku, kes on ühtlasi arbitraažikohtu eesistujaks. Viimane ei või olla ühegi vaidlevaks osapoolteks oleva riigi kodanik, ei tohi tavaliselt elada ühegi vaidleva poole territooriumil, olla ühegi osapoolte teenistuses ega tegelnud antud vaidlusasjaga mingil muul moel.
3. Kui arbitraažikohtu eesistujat pole määratud kahe kuu jooksul alates teise vahekohtuniku nimetamise päevast, nimetab eesistuja Euroopa Majanduskomisjoni peasekretär ükskõik kumma vaidluse osapoolte nõudmisel järgneva kahe kuu jooksul.
4. Kui üks osapooltest ei nimeta vahekohtunikku kahe kuu jooksul nõude vastuvõtmise tähtpäevast, võib teine osapool sellest teatada Euroopa Majanduskomisjoni peasekretärile, kes määrab arbitraažikohtu eesistuja järgneva kahe kuu jooksul. Ametisse nimetatud arbitraažikohtu eesistuja palub poolt, kes ei ole nimetanud vahekohtunikku, teha seda kahe kuu jooksul. Kui osapool ei suuda seda aja jooksul teha, informeerib eesistuja sellest Euroopa Majanduskomisjoni peasekretäri, kes korraldab vahekohtuniku ametissemääramise järgneva kahe kuu jooksul.
5. Arbitraažikohus teeb oma otsuse vastavalt rahvusvahelise õiguse ja käesoleva konventsiooni sätetele.
6. Iga arbitraažikohus, mis on koostatud käesoleva lisa sätete kohaselt, koostab oma protseduurireeglid ise.
7. Arbitraažikohtu otsused, nii protseduurilised kui sisulised, võetakse vastu liikmete häälteenamusega.
8. Kohus võib kasutada asjakohaseid abinõusid faktide tuvastamiseks.
9. Vaidluse osapooled peavad arbitraažikohtu tööd kergendama, kasutades eeskätt kõiki nende valduses olevaid vahendeid:
 - (a) varustavad kohut asjasse puutuvate dokumentide, vahendite ja informatsiooniga;
 - (b) võimaldavad kohtul vajaduse korral välja kutsuda tunnistajaid või eksperte ja saada nende tunnistusi.
10. Osapooled ja vahekohtunikud peavad kaitsma igasuguse arbitraažikohtu menetluse käigus saadud teabe konfidentsiaalsust.
11. Arbitraažikohus võib ühe osapoolte palvel soovitada ajutisi kaitseabinõusid.
12. Kui üks vaidluse osapooltest ei ilmu arbitraažikohtu ette või jätab oma vaidlusasja kaitsmata, võib teine osapool kohtult paluda menetluse jätkamist ja lõpliku otsuse langetamist. Osapoolte puudumine või suutmatus oma vaidlusasja kaitsta ei takista menetluse jätkamist.
13. Arbitraažikohus võib ära kuulata otseselt vaidlusasja sisust kerkivaid vastuhagisid ning teha nende kohta otsuseid.
14. Kohtukulud, kaasa arvatud selle liikme tasustamine võrsetes osades, kannavad vaidluse osapooled, välja arvatud juhul, kui arbitraažikohus otsustab kohtuasja eriliste asjaolude tõttu teisiti. Kohus peab arvet kõigi oma kulude kohta ja esitab osapooltele selle kohta lõpparuande.
15. Iga käesoleva konventsiooni osapool, kellel on vaidlusalusel teemal õigusliku iseloomuga huvid, mida kohtuasja otsustamine võib puudutada, võib kohtu loal sekkuda menetlusse.

16. Arbitraažikohus esitab oma otsuse viie kuu jooksul oma loomispäevast alates, kui ta ei pea vajalikuks tähtaega pikendada perioodi võrra, mis ei tohi ületada viit kuud.

17. Arbitraažikohtu otsusega kaasneb põhjendus. See on lõplik ja õiguslikult kohustav kõigile vaidluse osapooltele. Arbitraažikohus edastab otsuse vaidluse osapooltele ja sekretariaadile. Sekretariaat annab saadud teabe edasi kõigile käesoleva konventsiooni osapooltele.

18. Igasuguse otsuse tõlgendamist või täideviimist puudutava vaidluse, mis võib osapoolte vahel tekkida, võib otsustamiseks anda samale arbitraažikohtule, mis otsuse tegi, või kui see ei ole võimalik, siis teisele kohtule, mis moodustatakse selleks otstarbeks samal moel kui esimene.

CONVENTION ON THE PROTECTION AND USE OF TRANSBOUNDARY WATERCOURSES AND INTERNATIONAL LAKES

PREAMBLE

The Parties to this Convention,

Mindful that the protection and use of transboundary watercourses and international lakes are important and urgent tasks, the effective accomplishment of which can only be ensured by enhanced cooperation,

Concerned over the existence and threats of adverse effects, in the short or long term, of changes in the conditions of transboundary watercourses and international lakes on the environment, economies and well-being of the member countries of the Economic Commission for Europe (ECE),

Emphasizing the need for strengthened national and international measures to prevent, control and reduce the release of hazardous substances into the aquatic environment and to abate eutrophication and acidification, as well as pollution of the marine environment, in particular coastal areas, from land-based sources,

Commending the efforts already undertaken by the ECE Governments to strengthen cooperation, on bilateral and multilateral levels, for the prevention, control and reduction of transboundary pollution, sustainable water management, conservation of water resources and environmental protection,

Recalling the pertinent provisions and principles of the Declaration of the Stockholm Conference on the Human Environment, the Final Act of the Conference on Security and Cooperation in Europe (CSCE), the Concluding Documents of the Madrid and Vienna Meetings of Representatives of the Participating States of the CSCE, and the Regional Strategy for Environmental Protection and Rational Use of Natural Resources in ECE Member Countries covering the Period up to the Year 2000 and Beyond,

Conscious of the role of the United Nations Economic Commission for Europe in promoting international cooperation for the prevention, control and reduction of transboundary water pollution and sustainable use of transboundary waters, and in this regard recalling the ECE Declaration of Policy on Prevention and Control of Water Pollution, including Transboundary Pollution; the ECE Declaration of Policy on the Rational Use of Water; the ECE Principles Regarding Cooperation in the Field of Transboundary Waters; the ECE Charter on Groundwater Management; and the Code of Conduct on Accidental Pollution of Transboundary Inland Waters,

Referring to decisions I (42) and I (44) adopted by the Economic Commission for Europe at its forty-second and forty-fourth sessions, respectively, and the outcome of the CSCE Meeting on the Protection of the Environment (Sofia, Bulgaria, 16 October – 3 November 1989),

Emphasizing that cooperation between member countries in regard to the protection and use of transboundary waters shall be implemented primarily through the elaboration of agreements between countries bordering the same waters, especially where no such agreements have yet been reached,

Have agreed as follows:

Article 1. Definitions

For the purposes of this Convention,

1. “Transboundary waters” means any surface or ground waters which mark, cross or are located on boundaries between two or more States; wherever transboundary waters flow directly into the sea, these transboundary waters end at a straight line across their respective mouths between points on the low-water line of their banks;

2. “Transboundary impact” means any significant adverse effect on the environment resulting from a change in the conditions of transboundary waters caused by a human activity, the physical origin of which is situated wholly or in part within an area under the jurisdiction of a Party, within an area under the jurisdiction of another Party. Such effects on the environment include effects on human health and safety, flora, fauna, soil, air, water, climate, landscape and historical monuments or other physical structures or the interaction among these factors;

they also include effects on the cultural heritage or socio-economic conditions resulting from alterations to those factors;

3. "Party" means, unless the text otherwise indicates, a Contracting Party to this Convention;
4. "Riparian Parties" means the Parties bordering the same transboundary waters;
5. "Joint body" means any bilateral or multilateral commission or other appropriate institutional arrangements for cooperation between the Riparian Parties;
6. "Hazardous substances" means substances which are toxic, carcinogenic, mutagenic, teratogenic or bio-accumulative, especially when they are persistent;
7. "Best available technology" (the definition is contained in annex I to this Convention).

Part I PROVISIONS RELATING TO ALL PARTIES

Article 2. General Provisions

1. The Parties shall take all appropriate measures to prevent, control and reduce any transboundary impact.
2. The Parties shall, in particular, take all appropriate measures:
 - (a) To prevent, control and reduce pollution of waters causing or likely to cause transboundary impact;
 - (b) To ensure that transboundary waters are used with the aim of ecologically sound and rational water management, conservation of water resources and environmental protection;
 - (c) To ensure that transboundary waters are used in a reasonable and equitable way, taking into particular account their transboundary character, in the case of activities which cause or are likely to cause transboundary impact;
 - (d) To ensure conservation and, where necessary, restoration of ecosystems.
3. Measures for the prevention, control and reduction of water pollution shall be taken, where possible, at source.
4. These measures shall not directly or indirectly result in a transfer of pollution to other parts of the environment.
5. In taking the measures referred to in paragraphs 1 and 2 of this article, the Parties shall be guided by the following principles:
 - (a) The precautionary principle, by virtue of which action to avoid the potential transboundary impact of the release of hazardous substances shall not be postponed on the ground that scientific research has not fully proved a causal link between those substances, on the one hand, and the potential transboundary impact, on the other hand;
 - (b) The polluter-pays principle, by virtue of which costs of pollution prevention, control and reduction measures shall be borne by the polluter;
 - (c) Water resources shall be managed so that the needs of the present generation are met without compromising the ability of future generations to meet their own needs.
6. The Riparian Parties shall cooperate on the basis of equality and reciprocity, in particular through bilateral and multilateral agreements, in order to develop harmonized policies, programmes and strategies covering the relevant catchment areas, or parts thereof, aimed at the prevention, control and reduction of transboundary impact and aimed at the protection of the environment of transboundary waters or the environment influenced by such waters, including the marine environment.
7. The application of this Convention shall not lead to the deterioration of environmental conditions nor lead to increased transboundary impact.
8. The provisions of this Convention shall not affect the right of Parties individually or jointly to adopt and implement more stringent measures than those set down in this Convention.

Article 3. Prevention, Control and Reduction

1. To prevent, control and reduce transboundary impact, the Parties shall develop, adopt, implement and, as far as possible, render compatible relevant legal, administrative, economic, financial and technical measures, in order to ensure, *inter alia*, that:

- (a) The emission of pollutants is prevented, controlled and reduced at source through the application of, inter alia, low- and non-waste technology;
- (b) Transboundary waters are protected against pollution from point sources through the prior licensing of waste-water discharges by the competent national authorities, and that the authorized discharges are monitored and controlled;
- (c) Limits for waste-water discharges stated in permits are based on the best available technology for discharges of hazardous substances;
- (d) Stricter requirements, even leading to prohibition in individual cases, are imposed when the quality of the receiving water or the ecosystem so requires;
- (e) At least biological treatment or equivalent processes are applied to municipal waste water, where necessary in a step-by-step approach;
- (f) Appropriate measures are taken, such as the application of the best available technology, in order to reduce nutrient inputs from industrial and municipal sources;
- (g) Appropriate measures and best environmental practices are developed and implemented for the reduction of inputs of nutrients and hazardous substances from diffuse sources, especially where the main sources are from agriculture (guidelines for developing best environmental practices are given in annex II to this Convention);
- (h) Environmental impact assessment and other means of assessment are applied;
- (i) Sustainable water-resources management, including the application of the ecosystems approach, is promoted;
- (j) Contingency planning is developed;
- (k) Additional specific measures are taken to prevent the pollution of groundwaters;
- (l) The risk of accidental pollution is minimized.

2. To this end, each Party shall set emission limits for discharges from point sources into surface waters based on the best available technology, which are specifically applicable to individual industrial sectors or industries from which hazardous substances derive. The appropriate measures mentioned in paragraph 1 of this article to prevent, control and reduce the input of hazardous substances from point and diffuse sources into waters, may, inter alia, include total or partial prohibition of the production or use of such substances. Existing lists of such industrial sectors or industries and of such hazardous substances in international conventions or regulations, which are applicable in the area covered by this Convention, shall be taken into account.

3. In addition, each Party shall define, where appropriate, water-quality objectives and adopt water-quality criteria for the purpose of preventing, controlling and reducing transboundary impact. General guidance for developing such objectives and criteria is given in annex III to this Convention. When necessary, the Parties shall endeavour to update this annex.

Article 4. Monitoring

The Parties shall establish programmes for monitoring the conditions of transboundary waters.

Article 5. Research and Development

The Parties shall cooperate in the conduct of research into and development of effective techniques for the prevention, control and reduction of transboundary impact. To this effect, the Parties shall, on a bilateral and/or multilateral basis, taking into account research activities pursued in relevant international forums, endeavour to initiate or intensify specific research programmes, where necessary, aimed, inter alia, at:

- (a) Methods for the assessment of the toxicity of hazardous substances and the noxiousness of pollutants;
- (b) Improved knowledge on the occurrence, distribution and environmental effects of pollutants and the processes involved;
- (c) The development and application of environmentally sound technologies, production and consumption patterns;
- (d) The phasing out and/or substitution of substances likely to have transboundary impact;
- (e) Environmentally sound methods of disposal of hazardous substances;
- (f) Special methods for improving the conditions of transboundary waters;
- (g) The development of environmentally sound water-construction works and water-regulation techniques;
- (h) The physical and financial assessment of damage resulting from transboundary impact.

The results of these research programmes shall be exchanged among the Parties in accordance with article 6 of this Convention.

Article 6. Exchange of Information

The Parties shall provide for the widest exchange of information, as early as possible, on issues covered by the provisions of this Convention.

Article 7. Responsibility and Liability

The Parties shall support appropriate international efforts to elaborate rules, criteria and procedures in the field of responsibility and liability.

Article 8. Protection of Information

The provisions of this Convention shall not affect the rights or the obligations of Parties in accordance with their national legal systems and applicable supranational regulations to protect information related to industrial and commercial secrecy, including intellectual property, or national security.

Part II PROVISIONS RELATING TO RIPARIAN PARTIES

Article 9. Bilateral and Multilateral Cooperation

1. The Riparian Parties shall on the basis of equality and reciprocity enter into bilateral or multilateral agreements or other arrangements, where these do not yet exist, or adapt existing ones, where necessary to eliminate the contradictions with the basic principles of this Convention, in order to define their mutual relations and conduct regarding the prevention, control and reduction of transboundary impact. The Riparian Parties shall specify the catchment area, or part(s) thereof, subject to cooperation. These agreements or arrangements shall embrace relevant issues covered by this Convention, as well as any other issues on which the Riparian Parties may deem it necessary to cooperate.

2. The agreements or arrangements mentioned in paragraph 1 of this article shall provide for the establishment of joint bodies. The tasks of these joint bodies shall be, inter alia, and without prejudice to relevant existing agreements or arrangements, the following:

- (a) To collect, compile and evaluate data in order to identify pollution sources likely to cause transboundary impact;
- (b) To elaborate joint monitoring programmes concerning water quality and quantity;
- (c) To draw up inventories and exchange information on the pollution sources mentioned in paragraph 2(a) of this article;
- (d) To elaborate emission limits for waste water and evaluate the effectiveness of control programmes;
- (e) To elaborate joint water-quality objectives and criteria having regard to the provisions of article 3, paragraph 3 of this Convention, and to propose relevant measures for maintaining and, where necessary, improving the existing water quality;
- (f) To develop concerted action programmes for the reduction of pollution loads from both point sources (e.g. municipal and industrial sources) and diffuse sources (particularly from agriculture);
- (g) To establish warning and alarm procedures;
- (h) To serve as a forum for the exchange of information on existing and planned uses of water and related installations that are likely to cause transboundary impact;
- (i) To promote cooperation and exchange of information on the best available technology in accordance with the provisions of article 13 of this Convention, as well as to encourage cooperation in scientific research programmes;
- (j) To participate in the implementation of environmental impact assessments relating to transboundary waters, in accordance with appropriate international regulations.

3. In cases where a coastal State, being Party to this Convention, is directly and significantly affected by transboundary impact, the Riparian Parties can, if they all so agree, invite that coastal State to be involved in an appropriate manner in the activities of multilateral joint bodies established by Parties riparian to such transboundary waters.

4. Joint bodies according to this Convention shall invite joint bodies, established by coastal States for the protection of the marine environment directly affected by transboundary impact, to cooperate in order to harmonize their work and to prevent, control and reduce the transboundary impact.

5. Where two or more joint bodies exist in the same catchment area, they shall endeavour to coordinate their activities in order to strengthen the prevention, control and reduction of transboundary impact within that catchment area.

Article 10. Consultations

Consultations shall be held between the Riparian Parties on the basis of reciprocity, good faith and good-neighbourliness, at the request of any such Party. Such consultations shall aim at cooperation regarding the issues covered by the provisions of this Convention. Any such consultations shall be conducted through a joint body established under article 9 of this Convention, where one exists.

Article 11. Joint Monitoring and Assessment

1. In the framework of general cooperation mentioned in article 9 of this Convention, or specific arrangements, the Riparian Parties shall establish and implement joint programmes for monitoring the conditions of transboundary waters, including floods and ice drifts, as well as transboundary impact.

2. The Riparian Parties shall agree upon pollution parameters and pollutants whose discharges and concentration in transboundary waters shall be regularly monitored.

3. The Riparian Parties shall, at regular intervals, carry out joint or coordinated assessments of the conditions of transboundary waters and the effectiveness of measures taken for the prevention, control and reduction of transboundary impact. The results of these assessments shall be made available to the public in accordance with the provisions set out in article 16 of this Convention.

4. For these purposes, the Riparian Parties shall harmonize rules for the setting up and operation of monitoring programmes, measurement systems, devices, analytical techniques, data processing and evaluation procedures, and methods for the registration of pollutants discharged.

Article 12. Common Research and Development

In the framework of general cooperation mentioned in article 9 of this Convention, or specific arrangements, the Riparian Parties shall undertake specific research and development activities in support of achieving and maintaining the water-quality objectives and criteria which they have agreed to set and adopt.

Article 13. Exchange of Information between Riparian Parties

1. The Riparian Parties shall, within the framework of relevant agreements or other arrangements according to article 9 of this Convention, exchange reasonably available data, *inter alia*, on:

- (a) Environmental conditions of transboundary waters;
- (b) Experience gained in the application and operation of best available technology and results of research and development;
- (c) Emission and monitoring data;
- (d) Measures taken and planned to be taken to prevent, control and reduce transboundary impact;
- (e) Permits or regulations for waste-water discharges issued by the competent authority or appropriate body.

2. In order to harmonize emission limits, the Riparian Parties shall undertake the exchange of information on their national regulations.

3. If a Riparian Party is requested by another Riparian Party to provide data or information that is not available, the former shall endeavour to comply with the request but may condition its compliance upon the payment, by the requesting Party, of reasonable charges for collecting and, where appropriate, processing such data or information.

4. For the purposes of the implementation of this Convention, the Riparian Parties shall facilitate the exchange of best available technology, particularly through the promotion of: the commercial exchange of available technology; direct industrial contacts and cooperation, including joint ventures; the exchange of information and experience; and the provision of technical assistance. The Riparian Parties shall also undertake joint training programmes and the organization of relevant seminars and meetings.

Article 14. Warning and Alarm Systems

The Riparian Parties shall without delay inform each other about any critical situation that may have transboundary impact. The Riparian Parties shall set up, where appropriate, and operate coordinated or joint communication, warning and alarm systems with the aim of obtaining and transmitting information. These systems shall operate on the basis of compatible data transmission and treatment procedures and facilities to be agreed upon by the Riparian Parties. The Riparian Parties shall inform each other about competent authorities or points of contact designated for this purpose.

Article 15. Mutual Assistance

1. If a critical situation should arise, the Riparian Parties shall provide mutual assistance upon request, following procedures to be established in accordance with paragraph 2 of this article.

2. The Riparian Parties shall elaborate and agree upon procedures for mutual assistance addressing, *inter alia*, the following issues:

- (a) The direction, control, coordination and supervision of assistance;
- (b) Local facilities and services to be rendered by the Party requesting assistance, including, where necessary, the facilitation of border-crossing formalities;
- (c) Arrangements for holding harmless, indemnifying and/or compensating the assisting Party and/or its personnel, as well as for transit through territories of third Parties, where necessary;
- (d) Methods of reimbursing assistance services.

Article 16. Public Information

1. The Riparian Parties shall ensure that information on the conditions of transboundary waters, measures taken or planned to be taken to prevent, control and reduce transboundary impact, and the effectiveness of those measures, is made available to the public. For this purpose, the Riparian Parties shall ensure that the following information is made available to the public:

- (a) Water-quality objectives;
- (b) Permits issued and the conditions required to be met;
- (c) Results of water and effluent sampling carried out for the purposes of monitoring and assessment, as well as results of checking compliance with the water-quality objectives or the permit conditions.

2. The Riparian Parties shall ensure that this information shall be available to the public at all reasonable times for inspection free of charge, and shall provide members of the public with reasonable facilities for obtaining from the Riparian Parties, on payment of reasonable charges, copies of such information.

Part III INSTITUTIONAL AND FINAL PROVISIONS

Article 17. Meeting of Parties

1. The first meeting of the Parties shall be convened no later than one year after the date of the entry into force of this Convention. Thereafter, ordinary meetings shall be held every three years, or at shorter intervals as laid down in the rules of procedure. The Parties shall hold an extraordinary meeting if they so decide in the course of an ordinary meeting or at the written request of any Party, provided that, within six months of it being communicated to all Parties, the said request is supported by at least one third of the Parties.

2. At their meetings, the Parties shall keep under continuous review the implementation of this Convention, and, with this purpose in mind, shall:

- (a) Review the policies for and methodological approaches to the protection and use of transboundary waters of the Parties with a view to further improving the protection and use of transboundary waters;
- (b) Exchange information regarding experience gained in concluding and implementing bilateral and multilateral agreements or other arrangements regarding the protection and use of transboundary waters to which one or more of the Parties are party;
- (c) Seek, where appropriate, the services of relevant ECE bodies as well as other competent international bodies and specific committees in all aspects pertinent to the achievement of the purposes of this Convention;
- (d) At their first meeting, consider and by consensus adopt rules of procedure for their meetings;
- (e) Consider and adopt proposals for amendments to this Convention;
- (f) Consider and undertake any additional action that may be required for the achievement of the purposes of this Convention.

Article 18. Right to Vote

1. Except as provided for in paragraph 2 of this article, each Party to this Convention shall have one vote.

2. Regional economic integration organizations, in matters within their competence, shall exercise their right to vote with a number of votes equal to the number of their member States which are Parties to this Convention. Such organizations shall not exercise their right to vote if their member States exercise theirs, and vice versa.

Article 19. Secretariat

The Executive Secretary of the Economic Commission for Europe shall carry out the following secretariat functions:

- (a) The convening and preparing of meetings of the Parties;
- (b) The transmission to the Parties of reports and other information received in accordance with the provisions of this Convention;
- (c) The performance of such other functions as may be determined by the Parties.

Article 20. Annexes

Annexes to this Convention shall constitute an integral part thereof.

Article 21. Amendments to the Convention

1. Any Party may propose amendments to this Convention.

2. Proposals for amendments to this Convention shall be considered at a meeting of the Parties.

3. The text of any proposed amendment to this Convention shall be submitted in writing to the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe, who shall communicate it to all Parties at least ninety days before the meeting at which it is proposed for adoption.

4. An amendment to the present Convention shall be adopted by consensus of the representatives of the Parties to this Convention present at a meeting of the Parties, and shall enter into force for the Parties to the Convention which have accepted it on the ninetieth day after the date on which two thirds of those Parties have deposited with the Depositary their instruments of acceptance of the amendment. The amendment shall enter into force for any other Party on the ninetieth day after the date on which that Party deposits its instrument of acceptance of the amendment.

Article 22. Settlement of Disputes

1. If a dispute arises between two or more Parties about the interpretation or application of this Convention, they shall seek a solution by negotiation or by any other means of dispute settlement acceptable to the parties to the dispute.

2. When signing, ratifying, accepting, approving or acceding to this Convention, or at any time thereafter, a Party may declare in writing to the Depositary that, for a dispute not resolved in accordance with paragraph 1 of this article, it accepts one or both of the following means of dispute settlement as compulsory in relation to any Party accepting the same obligation:

- (a) Submission of the dispute to the International Court of Justice;
- (b) Arbitration in accordance with the procedure set out in annex IV.

3. If the parties to the dispute have accepted both means of dispute settlement referred to in paragraph 2 of this article, the dispute may be submitted only to the International Court of Justice, unless the parties agree otherwise.

Article 23. Signature

This Convention shall be open for signature at Helsinki from 17 to 18 March 1992 inclusive, and thereafter at United Nations Headquarters in New York until 18 September 1992, by States members of the Economic Commission for Europe as well as States having consultative status with the Economic Commission for Europe pursuant to paragraph 8 of Economic and Social Council resolution 36(IV) of 28 March 1947, and by regional economic integration organizations constituted by sovereign States members of the Economic Commission for Europe to which their member States have transferred competence over matters governed by this Convention, including the competence to enter into treaties in respect of these matters.

Article 24. Depositary

The Secretary-General of the United Nations shall act as the Depositary of this Convention.

Article 25. Ratification, Acceptance, Approval and Accession

1. This Convention shall be subject to ratification, acceptance or approval by signatory States and regional economic integration organizations.

2. This Convention shall be open for accession by the States and organizations referred to in article 23.

3. Any organization referred to in article 23 which becomes a Party to this Convention without any of its member States being a Party shall be bound by all the obligations under this Convention. In the case of such organizations, one or more of whose member States is a Party to this Convention, the organization and its member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under this Convention. In such cases, the organization and the member States shall not be entitled to exercise rights under this Convention concurrently.

4. In their instruments of ratification, acceptance, approval or accession, the regional economic integration organizations referred to in article 23 shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by this Convention. These organizations shall also inform the Depositary of any substantial modification to the extent of their competence.

Article 26. Entry into Force

1. This Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the sixteenth instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

2. For the purposes of paragraph 1 of this article, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by States members of such an organization.

3. For each State or organization referred to in article 23 which ratifies, accepts or approves this Convention or accedes thereto after the deposit of the sixteenth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, the Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit by such State or organization of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

Article 27. Withdrawal

At any time after three years from the date on which this Convention has come into force with respect to a Party, that Party may withdraw from the Convention by giving written notification to the Depository. Any such withdrawal shall take effect on the ninetieth day after the date of its receipt by the Depository.

Article 28. Authentic Texts

The original of this Convention, of which the English, French and Russian texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

In witness whereof the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Convention.

Done at Helsinki, this seventeenth day of March one thousand nine hundred and ninety-two.

Annex I **Definition of the Term “Best Available Technology”**

1. The term “best available technology” is taken to mean the latest stage of development of processes, facilities or methods of operation which indicate the practical suitability of a particular measure for limiting discharges, emissions and waste. In determining whether a set of processes, facilities and methods of operation constitute the best available technology in general or individual cases, special consideration is given to:

- (a) Comparable processes, facilities or methods of operation which have recently been successfully tried out;
- (b) Technological advances and changes in scientific knowledge and understanding;
- (c) The economic feasibility of such technology;
- (d) Time limits for installation in both new and existing plants;
- (e) The nature and volume of the discharges and effluents concerned;
- (f) Low- and non-waste technology.

2. It therefore follows that what is “best available technology” for a particular process will change with time in the light of technological advances, economic and social factors, as well as in the light of changes in scientific knowledge and understanding.

Annex II **Guidelines for Developing Best Environmental Practices**

1. In selecting for individual cases the most appropriate combination of measures which may constitute the best environmental practice, the following graduated range of measures should be considered:

- (a) Provision of information and education to the public and to users about the environmental consequences of the choice of particular activities and products, their use and ultimate disposal;
- (b) The development and application of codes of good environmental practice which cover all aspects of the product's life;
- (c) Labels informing users of environmental risks related to a product, its use and ultimate disposal;
- (d) Collection and disposal systems available to the public;
- (e) Recycling, recovery and reuse;
- (f) Application of economic instruments to activities, products or groups of products;
- (g) A system of licensing, which involves a range of restrictions or a ban.

2. In determining what combination of measures constitute best environmental practices, in general or in individual cases, particular consideration should be given to:

- (a) The environmental hazard of:
 - (i) The product;
 - (ii) The product's production;
 - (iii) The product's use;
 - (iv) The product's ultimate disposal;
- (b) Substitution by less polluting processes or substances;
- (c) Scale of use;
- (d) Potential environmental benefit or penalty of substitute materials or activities;
- (e) Advances and changes in scientific knowledge and understanding;
- (f) Time limits for implementation;
- (g) Social and economic implications.

3. It therefore follows that best environmental practices for a particular source will change with time in the light of technological advances, economic and social factors, as well as in the light of changes in scientific knowledge and understanding.

Annex III
Guidelines for Developing Water-Quality Objectives and Criteria

Water-quality objectives and criteria shall:

- (a) Take into account the aim of maintaining and, where necessary, improving the existing water quality;
- (b) Aim at the reduction of average pollution loads (in particular hazardous substances) to a certain degree within a certain period of time;
- (c) Take into account specific water-quality requirements (raw water for drinking-water purposes, irrigation, etc.);
- (d) Take into account specific requirements regarding sensitive and specially protected waters and their environment, e.g. lakes and groundwater resources;
- (e) Be based on the application of ecological classification methods and chemical indices for the medium- and long-term review of water-quality maintenance and improvement;
- (f) Take into account the degree to which objectives are reached and the additional protective measures, based on emission limits, which may be required in individual cases.

Annex IV
Arbitration

1. In the event of a dispute being submitted for arbitration pursuant to article 22, paragraph 2 of this Convention, a party or parties shall notify the secretariat of the subject-matter of arbitration and indicate, in particular, the articles of this Convention whose interpretation or application is at issue. The secretariat shall forward the information received to all Parties to this Convention.
2. The arbitral tribunal shall consist of three members. Both the claimant party or parties and the other party or parties to the dispute shall appoint an arbitrator, and the two arbitrators so appointed shall designate by common agreement the third arbitrator, who shall be the president of the arbitral tribunal. The latter shall not be a national of one of the parties to the dispute, nor have his or her usual place of residence in the territory of one of these parties, nor be employed by any of them, nor have dealt with the case in any other capacity.
3. If the president of the arbitral tribunal has not been designated within two months of the appointment of the second arbitrator, the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe shall, at the request of either party to the dispute, designate the president within a further two-month period.
4. If one of the parties to the dispute does not appoint an arbitrator within two months of the receipt of the request, the other party may so inform the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe, who shall designate the president of the arbitral tribunal within a further two-month period. Upon designation, the president of the arbitral tribunal shall request the party which has not appointed an arbitrator to do so within two months. If it fails to do so within that period, the president shall so inform the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe, who shall make this appointment within a further two-month period.
5. The arbitral tribunal shall render its decision in accordance with international law and the provisions of this Convention.
6. Any arbitral tribunal constituted under the provisions set out in this annex shall draw up its own rules of procedure.
7. The decisions of the arbitral tribunal, both on procedure and on substance, shall be taken by majority vote of its members.
8. The tribunal may take all appropriate measures to establish the facts.
9. The parties to the dispute shall facilitate the work of the arbitral tribunal and, in particular, using all means at their disposal, shall:
 - (a) Provide it with all relevant documents, facilities and information;
 - (b) Enable it, where necessary, to call witnesses or experts and receive their evidence.
10. The parties and the arbitrators shall protect the confidentiality of any information they receive in confidence during the proceedings of the arbitral tribunal.
11. The arbitral tribunal may, at the request of one of the parties, recommend interim measures of protection.
12. If one of the parties to the dispute does not appear before the arbitral tribunal or fails to defend its case, the other party may request the tribunal to continue the proceedings and to render its final decision. Absence of a party or failure of a party to defend its case shall not constitute a bar to the proceedings.
13. The arbitral tribunal may hear and determine counter-claims arising directly out of the subject-matter of the dispute.

14. Unless the arbitral tribunal determines otherwise because of the particular circumstances of the case, the expenses of the tribunal, including the remuneration of its members, shall be borne by the parties to the dispute in equal shares. The tribunal shall keep a record of all its expenses, and shall furnish a final statement thereof to the parties.

15. Any Party to this Convention which has an interest of a legal nature in the subject-matter of the dispute, and which may be affected by a decision in the case, may intervene in the proceedings with the consent of the tribunal.

16. The arbitral tribunal shall render its award within five months of the date on which it is established, unless it finds it necessary to extend the time limit for a period which should not exceed five months.

17. The award of the arbitral tribunal shall be accompanied by a statement of reasons. It shall be final and binding upon all parties to the dispute. The award will be transmitted by the arbitral tribunal to the parties to the dispute and to the secretariat. The secretariat will forward the information received to all Parties to this Convention.

18. Any dispute which may arise between the parties concerning the interpretation or execution of the award may be submitted by either party to the arbitral tribunal which made the award or, if the latter cannot be seized thereof, to another tribunal constituted for this purpose in the same manner as the first.